

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia 19 kwietnia 2017 r.

Poz. 1850

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.97.2017 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 18 kwietnia 2017 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r., poz. 446, z późn. zm.) **stwierdzam nieważność uchwały** Rady Gminy Bartoszyce Nr XXV/305/2017 z dnia 24 marca 2017r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania, w części:

- § 2 w zakresie sformułowania „ustalonej przez pracownika socjalnego w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz posiadanych środków finansowych w budżecie OPS na ten cel i możliwości zabezpieczenia usług przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszycach”,
- § 3 w zakresie sformułowania „, w drodze decyzji administracyjnej”,
- § 5 ust. 4 w części „, na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego”,
- § 6,
- § 7 zd. 1 i zd. 3.

Uzasadnienie

Uchwałą, o której mowa na wstępie, Rada Gminy Bartoszyce, powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h, art. 40 ust. 2 pkt 2, art. 41 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2016r. poz. 930, z późn. zm.) uregulowała szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

Przedmiotowa uchwała została doręczona Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu w dniu 30 marca 2017r.

W ocenie organu nadzoru, ww. uchwała, w części wskazanej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego, w sposób rażący narusza prawo.

W myśl art. 50 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Stosownie do art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, rada gminy określa w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

W ramach wytyczonego przez ustawodawcę w ww. przepisie upoważnienia, mieści się kompetencja do wskazania przesłanek, których spełnienie zapewni korzystanie z usług opiekuńczych, przesłanek kształtujących cenę za usługę, przesłanek warunkujących częściowe lub całkowite zwolnienie od opłat za usługi oraz ustalenie

porządku pobierania opłat za usługę opiekuńczą (podobnie Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 3 lutego 2015 r., sygn. akt IV SA/Po 554/14).

Działając na podstawie cytowanych przepisów Rada Gminy Bartoszyce postanowiła w § 2 uchwały, iż zakres i wymiar usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, oraz okres ich świadczenia uzależniony jest od stanu zdrowia świadczeniobiorcy, jego sytuacji rodzinnej oraz sytuacji materialnej jego rodziny, ustalonej przez pracownika socjalnego w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz posiadanych środków finansowych w budżecie OPS na ten cel i możliwości zabezpieczenia usług przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszycach. Natomiast w § 3 uchwały Rada postanowiła, że udzielenie pomocy w formie usług opiekuńczych następuje na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, bądź innej osoby – za zgodą osoby zainteresowanej oraz z urzędu, w drodze decyzji administracyjnej, a w § 5 ust. 4 uchwały, że decyzję o częściowym lub całkowitym zwolnieniu z odpłatności podejmuje Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bartoszycach na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego.

W ocenie organu nadzoru, Rada Gminy nie jest umocowana do objęcia zakresem przedmiotowej uchwały postanowień wskazujących formę i tryb działania organu przyznającego usługi, gdyż takie uregulowanie nie mieści się w zakresie upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej.

Poza zakres upoważnienia ustawowego wyznaczonego przepisem art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, wykraczają również postanowienia § 7 zd. 1 i zd. 3 uchwały, dotyczące obowiązków zleceniobiorcy, polegających na wystawieniu faktury oraz określające charakter przekazywanej odpłatności - jako dochód do Urzędu Gminy.

Z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej nie można bowiem wywieść upoważnienia do ustalenia warunków wykonywania usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych przez podmioty, którym zlecono ich wykonanie.

W § 5 ust. 3 uchwały Rada postanowiła, że nie podlegają zwrotowi wydatki na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze za miesiąc, w którym nastąpiła śmierć świadczeniobiorcy.

Powyższym postanowieniem uchwały, Rada wprowadziła regulację wykraczającą poza ramy upoważnienia ustawowego określonego w przepisach stanowiących podstawę podjęcia uchwały. Norma kompetencyjna zawarta w art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej nie przewiduje możliwości ustalenia, sytuacji, w której wydatki na usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze nie podlegają zwrotowi. Rada ma bowiem uprawnienie jedynie do określenia warunków zwolnień z opłat, a więc określenia przesłanek których zaistnienie może uprawnić podmiot do określonego działania (tutaj wystąpienie o zwolnienie z opłat). Możliwości takiej nie przewiduje również art. 96 ust. 4 o pomocy społecznej, który uprawnia do określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej – a więc ustalenia sposobu postępowania w sytuacji zaistnienia przesłanek stanowiących podstawę zwrotu. Ustawa o pomocy społecznej reguluje okoliczności, w jakich organ może odstąpić od żądania zwrotu wydatków na udzielone świadczenia. Zgodnie z art. 104 ust. 2 tejże ustawy właściwy organ, który wydał decyzję o zwrocie może tego dokonać w przypadkach szczególnie uzasadnionych, zwłaszcza jeżeli żądanie zwrotu wydatków na udzielone świadczenie, z tytułu opłat określonych w ustawie oraz z tytułu nienależnie pobranych świadczeń w całości lub w części stanowiłoby dla osoby zobowiązanej nadmierne obciążenie lub też niweczyłoby skutki udzielanej pomocy. Stąd też Rada nie jest władna w przedmiotowej uchwale, do wskazywania okoliczności w jakich wydatki na usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze nie podlegają zwrotowi.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak we wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

Wojewoda Warmińsko-Mazurski
Artur Chojecki